

הא'יחור

עלון לשבת קודש

דברי מחשבה והלכה, ומהנעשה בבתי הכנסת

להצלחת כל התורמים לעלון, הם ובני משפחותיהם יתברכו בכל הברכות והישועות

נושא השבוע: תשעת הימים

כט' בתמוז תשפ"ה 1585 (שנה ל')

פרשת מטות-מסעי

"אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאותם"

במדבר ו' ו' אהרן" (לג, א)

ולכאורה קשה, מדוע כתוב **"במדבר ו' ו' אהרן"**? וכי משה ואהרן אחזום בידם והוציאום ממצרים?

אלא בכל שנה חלות פרשיות מטות-מסעי בימי "בין המצרים", מה רומז הקב"ה בזה?

ידוע מאמר חז"ל (גמ' יומא ט:): שבעוון שנאת חנם נחרב בית המקדש והתיקון הוא אהבת חנם שתביא לבנינו. עם ישראל היו בתכלית השפלות במצרים ועבדו עבודת פרך בגוף ובנפש במשך 210 שנים ולבסוף זכו לצאת ממצרים **"במדבר ו' ו' אהרן"**, משה ואהרן-חיו באחדות נפלאה ולא קינאו זה בזה, כפי שאמר הקב"ה למשה רבינו **"וראך ושמח בליבך"** שאהרן שמח בזה שנהיית למנהיג אע"פ שהוא גדול ממך, ובא לקבל פניו במדבר. ואחדות זו היא סוד הגאולה ובזכותה זכו עם ישראל להיגאל ממצרים עד שהתורה כותבת **"במדבר ו' ו' אהרן"** - שידם היתה כאחת מרוב אחדותם האחד כלפי השני.

"ויעל אהרן הכהן אל ה' וה' נראה אליו וישמעו כל בני ישראל ויבטחו בו" (לג, א)

לחודש" (לג, א)

למרות שפטירת אהרן הכהן נזכרה כבר בפרשת חוקת, תאריך הסתלקותו בראש חודש מנחם אב מצוין דווקא בפרשתנו, ונשאלת השאלה מדוע?

היות ופרשת "מסעי" נקראת תמיד בסמיכות לחודש מנחם אב, יום פטירתו של אהרן הכהן בעיצומה של תקופת "תשעת הימים", דבר המזכיר לנו את חורבן בית המקדש שנגרם בשל שנאת חנם שהיתה היפך הנהגתו של אהרן, שנהג באהבת ישראל בתכלית השלמות. לומר לנו שעלינו להוסיף ביתר שאת ובפרט בימים אלו בכל העניינים הקשורים לאהבת חנם קרי לאהוב כל יהודי ללא תנאי או תמורה, לכבד כל יהודי באשר הוא, להימנע משנאת חנם ... כי רק באהבת חנם נזכה לגאולה האמיתית והשלמה. (ישועת השם)

ראש חודש שחל בשבת

השבת שראש חודש חל בה מוציאים שני ספרי תורה: **בראשון** קוראים שבעה עולים בפרשת שבוע, **בספר השני** המפטיר קורא קריאה של ראש חודש (שו"ע סי' תכה ס"א). **ולעניין חצי קדיש** לספרדים - אומרים אחרי כל ספר תורה (כה"ח סי' תכה ס"ק ו) [אפילו במקרה שיש ספר תורה אחד וגוללים אותו מקריאה לקריאה אומרים את הקדישים המוזכרים להלן] (ילקוט יוסף לרש"י צ"ח יוסף ח"ב סי' קמ"ד ס"ח ושכן דעת רש"י צ"ח מ"ר עובדיה יוסף, הרה"ג מר"ן בן ציון אבא שאול בשו"ת אור לציון ח"ב פ"מה ס"נד, דברי בנייהו לגר"ב דייק ח"י טו, מקוה מים לגר"מ מלכה ח"ג סי' ה).

ולאשכנזים - בסיום קריאת ספר תורה ראשון שמים לידו ס"ת שני ואומרים קדיש אחד בלבד עבור שניהם (משנ"ב סי' תכה ס"ק ג, כה"ח סי' ק"ו וסי' קמ"ד מ"ד-מ"ה, ערוך השולחן סי' ג) **ולעניין קריאת ההפטרה**: הספרדים: "שמעו דבר ה'" (ירמיה ב') [תלת דפורענותא] (שו"ע סי' ח) ונכון שבסיום ההפטרה יאמר המפטיר פסוק ראשון ואחרון מהפטרה: "השמים כסא"י" [פר"ח שחל בשבת] (ילקו"י סי' תכה ס"ב).

אשכנזים: "השמים כסא"י" אא"כ יש מנהג לומר "שמעו דבר ה'" (הרמ"א סי' תכה ס"א, ערוך השולחן סי' ח, כה"ח יד-טו)

העלון מוקדש לרפואה שלמה ליוסף בן בת-אל בתוך שאר חולי ישראל

ע"פ "אור החיים" אופק תל אביב * **לא לעיין בזמן תפילה** * שקיעה 7:39-7:43 * סוף זמן ק"ש 8:36-8:39

ציאת שבת: 8:14

ציאת שבת: 8:14

כניסת שבת: 7:23

מחסד לא מפסידים (מפי הרב גואל אלקריף)

סיפור זה שמעתי מפי בעל המעשה בעצמו מגיד שיעור נכבד: באחד הימים ביקרתי במחלקה הקרדיולוגית בבית החולים רמב"ם בחיפה. במהלך הביקור שמתי לב לתכונה מעניינת סביב אחד החדרים במחלקה. עמדו שם כמה שוטרים והחתימו את אחד המטופלים, תוך כדי שהם מתנצלים בפניו על אי הנעימות, כשמנגד הלה הודה להם בהתרגשות וכולו היה מלא הודאה לה' יתברך. המחזה עורר את סקרנותי, ולאחר תום המהומה הקטנה סביבו ניגשתי אליו, ומשראה את מבטי הסקן אמר: "אתה מנסה להבין מה קורה כאן?", והחל מספר לי דברים כהווייתם: "היה זה אתמול בשעות הערב, נסעתי על ציר תנועה ראשי בחיפה. לפתע הבחנתי באדם שנראה כנתון במצוקה מנופף בידו שאעצור לו. האטתי את רכבי ועצרתי, והלה הסביר כי הוא ממחר מאוד ועליו להגיע למקום אחר בדחיפות, ולכן הוא מבקש לעלות לרכב ולהצטרף לנסיעה, אם אפשר.

אני שמח תמיד לעשות חסד ברכבי, ובפרט ששמעתי בדרשה, שבזמננו את עיקר מצות הכנסת אורחים ניתן לקיים על ידי נתינת טרמפ, וזו סגולה להינצל מתאונות דרכים.

הסכמתי בשמחה, למרות שהאדם לא היה נראה כאחד שמקפיד על קלה כבחמורה, ואולי אף פחות מזה... נסעתי כברת דרך, ולפתע נשמע קול יללות סירנות, ונורות כחולות מהבהבות עטפו את הרכב מכל עבר. ארבע ניידות משטרה נעמדו בצמוד לרכבי, סגרו עליו וחסמו אותי מכל עבר. מהניידות קפצו שוטרים חמורי סבר ונשק בידם, והורו לי לעצור מיד ולצאת בידיים מורמות. עשיתי כמצוותם, ועל אתר הסתערו עלי כמה שוטרים, אזקו אותי והובילוני לתא המעצר בתחנה.

כשנכנסתי לחדר המעצר, התחוויר לי כי האיש אותו העליתי לרכב – הוא שודד מסוכן, שאיים בנשק על עוברי אורח, ולבסוף נמלט רגלית. במנוסתו הוא עצר אותי כדי לברוח מהמשטרה. השוטרים היו בטוחים שאנחנו מתואמים בינינו, ואני המברח שלו, ובקיצור – חבר באותה כנופיה.

לא הועילו כל תחנוניי והסבריי כי אני חף מפשע. השוטרים אמרו לי כי כל הפושעים מכחישים תמיד כל קשר לפשע, ולבסוף נאלצתי לשהות בחדר המעצר לראשונה בחיי, כשסביבי פושעים מסוכנים.

מחשבות לא נעימות חלפו במוחי, כיצד מעשה חסד אצילי מצדי הוביל אותי ללילה כה עצוב.

הייתי בטוח שלמחרת האמת תצא לאור ואשתחרר, ובכל זאת המחשבה שאיאלץ להישאר במקום כזה במהלך הלילה, הלחיצה אותי מאוד. ידעתי שלא אצליח להירדם במקום הזה, וחיפשתי לעצמי תעסוקה. גיליתי בחדר חוברת הדרכה להגשת עזרה ראשונה, ומכיוון שלא היה לי משהו טוב ומועיל יותר לעשות החלטתי לעבור על החוברת... בין הנושאים הנידונים בחוברת, מוקדשת יריעה נרחבת לנושא התקפי לב, דרכים למניעה, דרכי טיפול, עזרה ראשונה וכו', ולצד זה – רשימת התסמינים המעידים כי התקף לב מתקרב. כשקראתי את התסמינים, עלתה במוחי מחשבה נועזת: אם ממילא עלי לבלות את הלילה מחוץ לביתי, אין ספק שבית רפואה עדיף על בית המעצר... שיננתי את רשימת התסמינים, וכשהייתי בטוח שאני זוכר אותם היטב, התחלתי בהצגה מעולה יש לומר. התפתלתי מכאבים תוך כדי שאני מחזיק חזק בחזה, ועשיתי את כל התסמינים המתאימים להתקף לב...

עד מהרה התחילה מהומה סביבי, ובבת אחת אחת החלה פעולת הצלה, כשהשומרים מזעיקים אמבולנס בדחיפות. חשבתי לעצמי: 'תוכניתי הצליחה יפה, לפחות אבלה את הלילה על מיטה נוחה בבית הרפואה, כשלצדי צוות חירום, ולא על דרגש בבית המעצר כשסביבי פושעים מסוכנים'.

העלו אותי לאמבולנס, מלווה בארבעה שוטרים חסונים, ששמרו עלי כל העת. הובהלתי מיד למחלקה הקרדיולוגית, שם החלו מיד בסדרת בדיקות מקיפות. ואז להפתעתי הרבה... הרופאים גילו שאכן אחד העורקים הראשיים בלב שלי היה סתום ב-99 אחוז!! אומנם לא הרגשתי כלום, הכל הרי היה 'הצגה', אך הרופאים אמרו שמצבי היה ממש 'רגע לפני התקף לב אמיתי', והגעתי בדיוק ברגע הנכון.

רופא מומחה שהוועק בשעות שלפנות בוקר, ביצע בי ניתוח צינתור לבבי מורכב באופן דחוף ביותר, ובכך הציל את חיי. מה שראית כאן לפני כמה דקות, אלו השוטרים שבאו לכאן לספר לי שהתברר להם שאני אכן חף מפשע, ובסך הכל הייתי נהג תמים וטוב לב שרצה לעשות חסד עם יהודי שביקש טרמפ, ולבסוף מצא את עצמו מתגלגל לחדר המעצר על לא עוול בכפו.

בתחילת הלילה הרהרתי כיצד יתכן שעשיתי טובה ובגללה נעצרתי על לא עוול בכפיי, ומה מתברר? שההיפך הגמור הוא הנכון: הטובה שעשיתי – היא היא שהצילה את חי! הכניסה לבית המעצר היא שהובילה אותי לצינתור ברגע הנכון, ונחסך ממני התקף לב נוראי שמי יודע מה היו תוצאותיו!.

(מתוך ספר ברכת דוד)

הלכות חודש אב (מר"ח ועד תשעה באב)

פינת ההלכה

בניה ותיקונים א. משנכנס אב ממעטים בשמחה (ש"ע אור"ח סי' תקנ"א ס"א) וכן בבניין של שמחה היינו בניה לרווחה ולנוי בעלמא שאינה לצורך מגורים אסור לבנות בימים אלו (משנ"ב ס"ק יב) אסור לסייד ולצבוע את הדירה בימים אלו (ש"ע ס"ב), אבל במקום הפסד ממון מותר (תורת מועדים סי' ה ס"ט). יש להחמיר שלא להדביק טפטים (ילקו"י שו"ע שםחות ח"א עמ' רפו. ק. ילקו"י ח"ב עמ' תשל"ג דברי צניח לגר"ב ליון ח"ב עמ' עו, נתיב המצוות לגר"י בך-שלום עמ' רה ועוד) ומותר לעשות מעקה אפילו בתשעה באב עצמו היות ויש בזה מצוה למנוע סכנה (בא"ח דברים ס"ג).
ב. אסור לנטוע אילנות ולשתול פרחים ודשא לנוי בימים אלו, אבל טיפול בגינה קיימת כגון: ניקוש ושאר עבודות וכן נטיעה לצורך פרנסה מותרים בימים אלו, אך לא בתשעה באב (ילקו"י ארבע תעניות עמ' רלט-רנ ס"י, פסקי תשובות סי' תקנ"א ס"ט).
ג. אסור לגזור, לסרוג ולתפור בגדים חדשים, אבל מותר לתקן בגד או נעל שנקרעו [או כפתור שנפל (חז"ע עמ' רז)].

קניות ד. נוהגים שלא לקנות בגדים או נעלים חדשות (ש"ע ס"ז ומהרמ"א, בא"ח ס"ו-י) מ"מ במקום הפסד ממון [דבר שיכול לקנותו אחרי תשעה באב אלא שעתה נמכר ביותר בזול ולא יוכל לקנותו במחיר זה אח"כ] מותר (בא"ח ס"ב) ומותר לקנות נעלים חדשות של בד או גומי לצורך תשעה באב [וטוב שינעלם זמן מועט קודם תשעה באב, כדי שלא יחדשם בתשעה באב] (תורת מועדים ס"כג). מותר לקנות מזגן ולהתקין בימים אלה (ילקו"י ארבע תעניות סי' תקנ"א ס"ט).

ה. מותר לקנות רהיטים חדשים הנחוצים לו להשתמש בהם, בימים אלו. אך טוב להחמיר שלא יביאו לו את הרהיטים לבית עד אחרי תשעה באב (ילקו"י עמ' רלט).
ו. מותר לקנות מכונית חדשה כשצריך אותה לפרנסתו, אך עבור טיול בעלמא יש להימנע מלקנות בימים אלו, אלא אם כן הזדמנה לו במחיר מוזל ואחרי תשעה באב תתייקר (ילקו"י עמ' רלט ס"ו).
ז. מותר לקנות ספרי קודש ותפילין חדשות וכדו' אע"פ ששמח בהם, כיון שזה דבר מצווה (עמ' רמב).
אכילת בשר ושתית יין ח. נוהגים שלא לאכול בשר [עוף ובקר] בכל תשעת ימים אלו למעט בראש חודש ושבט שמותר (חז"ע ארבע תעניות עמ' קסט). בכלל המנהג אין לאכול גם תבשיל שבושל בו בשר אף על פי שהוציאו ממנו את הבשר, אבל מרק שנעשה מאבקת מרק עוף בשרי מותר (חז"ע עמ' קעד).
ט. בסעודת מצוה [כגון: סעודת ברית מילה (בזמנה או מיד שנתרפא התינוק) (חז"ע עמ' קלז), פדיון הבן, בר מצוה שנערך בזמנו, סיום מסכת שרגילים לעשות סיום בסעודה] מותר לאכול בשר [אבל סעודת "ברית יצחק" לא נחשבת סעודת מצוה ואין לאכול בה בשר (ילקו"י עמ' רנח, חז"ע עמ' קלז)].
אך אם ברך בטעות על בשר יטעם קצת [כדי שלא תהא ברכתו לבטלה], וכן חולה אפילו אין בו סכנה [או שנתרפא ועודנו חלוש] (חז"ע עמ' קלג). ומעוברות ומיניקות הסובלות מחולשה מותר להן לאכול בשר (תורת מועדים סי' ה ס"מג-נה).

י. מותר לתת לקטנים עד גיל 13 לאכול בשר גם אחרי ר"ח אב [למעט תשעה באב] בפרט אם הוא קטן שלא בריא כל כך (חז"ע עמ' קל) וטוב להחמיר מגיל 12 ויום אחד (קס).
יא. האוכל אחר השבת משיירי הבשר שנשארו לו מסעודת שבת יש לו על מה לסמוך, ובפרט אם אוכלם בסעודה רביעית, והוא רגיל לאכול בשר בסעודה זו (חז"ע עמ' קעז). [ואפשר לתת לקטנים כאמור בסעיף י'] ומותר לטעום בערב שבת מתבשילי הבשר שמבשלים לכבוד שבת (חז"ע עמ' קעה).
יב. יש נוהגים שלא לשתות יין מיום ראש חודש, ויש נוהגים רק בשבוע שחל בו תשעה באב (ש"ע סי' תקנ"א ס"ט), מ"מ לספרדים מותר לשתות יין של הבדלה (ש"ע סי' תקנ"א ס"י) אבל האשכנזים נוהגים לתת לקטן לשתות (ואם אין קטן אז גדול) (הרמ"א קס, פסקי תשובות קס).
ושאר משקאות חריפים מותר לשתות בימים אלו (הרמ"א סי' יא, ילקו"י עמ' רכ ס"לה).
יש קהילות ספרד שנהגו להקל בשתיית יין אפילו בשבוע שחל בו, וזה מנהג ירושלים להקל והמחמיר תבוא עליו ברכה (ילקו"י ארבע תעניות עמ' רל"א ס"לה).

שמחות יג. הספרדים נוהגים שלא לשאת אישה מר"ח אב (ש"ע סי' תקנ"א ס"ב). ואשכנזים כבר מ-ל"ז בתמוז (הרמ"א קס). אבל לארס ללא סעודה מותר אפילו בתשעה באב שמא יקדימונו אחר (ש"ע קס).
יד. מסיבת יום הולדת שחלה בימים אלו ראוי לדחותה לאחר תשעה באב, אלא אם כן עושים דבר צנוע בבית. ומסיבת בר-מצוה עושים אבל בת-מצוה נכון לדחות לאחר ימים אלו (ילקו"י עמ' רלו ס"ד, ג).

חנוכת הבית -יערוך סעודה לא בשרית לעשרה וילמדו את התיקון לחנוכת הבית ואף מותר להם לשיר בפה ללא כלי שיר, אבל ללא ברכת "שהחינו" (קובץ שמחות ילקו"י ח"א מהדור' תשס"ה עמ' תלה) .

כיבוש ולבישת בגד מכובס :

טו. ספרדים: מותר לכבס וללבוש בגד מכובס עד תשעה באב [כיוון שהשנה אין דין שבוע שחל בו] אבל בתשעה באב אסור (ק"ע סי' תקנ"א ס"ג), ולכן יש "להכין בגדים" כדי שיהיה אפשר ללבושם בתשעה באב. וכל האמור הינו לגברים, נשים (הליכות עולם ח"ב עמ' קמ) וילדים מגיל 7 שמבינים את משמעות החורבן (ע"פ ילקוט יוסף ארבע תעניות עמ' קכ-קכג).

אשכנזים: אסור ללבוש בגדים מכובסים ולכבס בגדים החל מראש חודש אב ועד לאחר תשעה באב (ק"ע סי' תקנ"א ס"ג) ולכן יש "להכין בגדים" כדי שיהיה אפשר ללבושם ב-9 הימים.

לכבוד שבת מותר ללבוש בגדים מכובסים (משנ"ב ס"ק לז, כי בא מועד ארבע תעניות לרב חותה סי' תקנ"א ס"א). קטנים עד גיל חינוך [גיל 6] מותר להם ללבוש בגדים מכובסים ואף לכבס עבורם (הרמ"א סי' תקנ"א ס"א) ומעל גיל זה [עד גיל בר מצוה] אם לכלך בגדיו יש להקל ולהביא לו בגד מכובס, ואם אין לו מותר גם לכבס (פסקי תשובות ס"מה).

טז. ניתן "להכין בגדים" ע"י:

ספרדים: שילבש כל בגד זמן כלשהוא [מס' דקות כשמזיע הרבה ואם אינו מזיע ילבשם בין חצי שעה לשעה (אור לאור ח"ג פ"כז ס"א, עיין חזו"ע עמ' רכט-רלכ, הליכות עולם ח"ב עמ' קמ)] ואז יצא מתורת מכובס, אבל לבנים וגרביים מעיקר הדין מותר להשתמש במכובסים, מ"מ טוב גם אותם להכין לפני כן ע"י שילבשם מס' דקות [וכנ"ל כשמזיע] לפני "זמן האסור" (חזו"ע עמ' רכט, רלכ, ק"ת מעין אומר ח"ג עמ' קסה, עיין כי בא מועד לרב חותה עמ' מז, ילקו"י מועדים מהדורת תשס"ד בהבהרה למ' תש"ע עמ' תרכו)

אשכנזים: ע"י שילבש כל בגד כשעה וכו'. ויכול אף ללבוש מספר בגדים יחד אחד על השני למשך שעה אחת. ואם שכח להכניס לפני ראש חודש, יוכל להכניס באופן הנ"ל ע"י שילבשם בשבת [ולא יאמר שעושה זאת ללבישה בחול]. שכח להכניס אף בשבת יוכל ללבושם ע"י שיניח את הבגדים כשעה אחת על גבי הקרקע [ואז נפגם מניקיונו וכו']. אך המזיע הרבה יכול להקל ללבוש לבנים וגרביים מכובסים (פסקי תשובות ח"ו סי' תקנ"א ס"ו).

* אשה לצורך טהרה מותר לה השתמש בבגדים ומצעים מכובסים הנצרכים לכך [ללא הנ"ל] וכן רשאית לכבסם וללבושם לפי הצורך (ערוך השולחן סי' תקנ"א ס"טו).

גילוח ותספורת

יז. אשכנזים : נוהגים שלא להתגלח ולא להסתפר מ-יז' בתמוז עד תשעה באב (הרמ"א סי' תקנ"א ס"ד). **ספרדים :** השנה שאין דין שבוע שחל בו תשעה באב כי תשעה באב חל ביום ראשון ולכן מותר להסתפר ולהתגלח בכל השבוע שלפני תשעה באב (ק"ע סי' תקנ"א ס"ד חזו"ע עמ' קכח), מ"מ טוב להחמיר לעניין תספורת הראש שלא להסתפר בשבוע שלפניו (מ-ב' באב עד ז' באב) (הליכות עולם ח"ב עמ' קמג) ונכון להחמיר לפחות שלא להסתפר בערב שבת (חזון) [יום שישי] (חזו"ע עמ' רכז בהערות, מועד לכל חי לגר"ח פאלגי סי' יכה) אבל לעניין גילוח הזקן למי שרגיל בכך ונגרם לו צער כשנמנע מגילוח, אינו צריך להחמיר בזה בפרט כשעושה כן לכבוד שבת (הליכות עולם לגר"ע יוסף ח"ב עמ' קמג) ויש הנוהגים להחמיר החל מראש חודש אב (חזו"ע ארבע תעניות עמ' ריח). ובעלי הברית [מוהל, סנדק, אבי הבן] מותרים להסתפר ביום המילה, בימים אלה לכ"ע (חזו"ע עמ' רכג).

רחצה ומקלחת:

יח. ספרדים: מותר להתרחץ במים חמים כרגיל בכל ימים אלו [בתשעה באב אסור] (כוון שאין השנה דין שבוע שחל בו) (ק"ע סי' תקנ"א ס"ד) בערב שבת חזון [א' דברים] מותר לגזוז ציפורנים (בא"ח דברים יג) **אשכנזים:** נוהגים שלא להתרחץ במים החל מראש חודש אב עד תשעה באב (הרמ"א סי' תקנ"א ס"טו), משנ"ב ס"ק פח, ערוך השולחן ס"לה, פסקי תשובות סי' תקנ"א ס"מה).

ובזמננו שהחום גדול יש להקל להם להתקלח במים צוננים ואפילו עם סבון (פסקי תשובות סס, ילקו"י עמ' קכז-קכג) [ופושרים דחינו חמים קצת כדי להעביר צינתם הרי הם בכלל צונן כל שאינו נהנה מחום המים] (פסקי תשובות סס) ולרפואה מותר להתרחץ אפילו במים חמים (משנ"ב ס"ק פח, פסקי תשובות סס ס"ט) וכן אשה לצורך טהרה מותר (ערוך השולחן ס"לו, הרמ"א סי' תקנ"א ס"טו). בער"ש חזון יש מתירים חפיפת הראש במים חמים (הרמ"א סס) וכן יש מקילים גם פניו, ידי ורגליו (משנ"ב ס"ק לו) ויש מקילים אפילו כל גופו (פסקי תשובות סס ס"מט). ומותר לגזוז ציפורנים.

לאיחוד דרוש מפיץ בהתנדבות לחלוקת העלונים בבתי הכנסת באזור ב' אשדוד כל שבוע טל': 08-8644452

להעיר ולעורר: אלו שהתחייבו תרומה לעלון ולא משלמים צריכים התרת נדרים על מחויבותם לעדקה

טל': 08-8644452 אתר העלון: alonhaihud.co.il דוא"ל: haihud.ashdod@gmail.com
אנו זקוקים עדיין לתרומות - שם חשבון: האיחוד פרשת שבוע מס' חשבון: 111396 סניף: 516 בנק מסד 46